

آلفرد برنارد نوبل و جایزه نوبل

معصومه قلندرآبادی*، حمیدرضا قدیمی

آلفرد نوبل دائماً در حال حرکت و مسافرت بود؛ به طوری که ویکتور هوگو^۱ او را ثروتمندترین خانه به دوش اروپا^۲ نامید. نوبل هم چنین نمایش نامه‌ای، به نام نمسیس^۳ (الهه انتقام در یونان باستان) را به نثر و در چهار پرده، نوشت که توصیف و شرح حال یک زن اشرافزاده ایتالیایی، به نام بیاتریس سنسی^۴، است. این نثر که تا حدودی برگرفته از درام سنسی اثر پرسی بیشه شلی^۵ است، در سال های آخر عمر نوبل نوشته شده است. به جز سه نسخه، تمام نسخ دیگر این کتاب، به اتهام توهین به مقدسات، بلافاصله بعد از فوت وی نابود شد. یکی از سه نسخه به جامانده که به دو زبان سوئدی و اسپرانتو است، اولین بار در سال ۲۰۰۳ در سوئد به چاپ رسید. این نمایش نامه متعاقباً به زبان های اسلونیایی، ایتالیایی، اسپانیایی، فرانسوی و روسی هم ترجمه شد.

تأسیس بنیاد نوبل و جایزه نوبل

در تاریخ ۲۷ نوامبر ۱۸۹۵، در باشگاه اسکاندیناوی‌ها در پاریس، آلفرد نوبل آخرین وصیت نامه خود را امضاء کرد و ۹۶٪ دارایی خود را به جوایزی اختصاص داد تا همه ساله، بدون توجه به ملیت افراد، به فرد یا افراد شایسته اهدا شود. در وصیت نامه وی آمده است:

1. Alfred Bernhard Nobel	2. Emanuel Nobel
3. Andriette Ahlsell	4. Nikolay Nikolaevich Zinin
5. Diatomite	6. Victor Hugo
7. Europe's Richest Vagabond	8. Nemesis
9. Beatrice Cenci	10. Percy Bysshe Shelley's The Cenci

جایزه نوبل در حقیقت غرامتی است که آلفرد برنارد نوبل^۱ برای سوء استفاده جنگ‌جویان از اکتشافات او به بشریت پرداخت کرده است. آلفرد نوبل شیمی‌دان، مهندس و اسلحه‌ساز مبتکر سوئدی در وصیت نامه خود سرمایه عظیم خود را برای پژوهندگان دانش و ارتقاء زندگی انسان‌ها اختصاص داد. آلفرد نوبل، نوه یکی از دانشمندان قرن هفدهم و فرزند سوم امانوئل نوبل^۲ (۱۸۱۱-۱۸۷۲) و اندریت السل^۳ (۱۸۰۵-۱۸۸۹)، در ۲۱ اکتبر ۱۸۳۳، در استکهلم متولد شد. نوبل در سال ۱۸۴۲، همراه خانواده‌اش به سن پترزبورگ مهاجرت کرد. او در این شهر، تحت تعلیم معلمان خصوصی، به خوبی زبان های سوئدی، روسی، فرانسوی، انگلیسی و آلمانی را آموخت و به آسانی به این زبان ها تکلم می کرد. نوبل زیر نظر نیکلای نیکلایویچ زینن^۴ (۱۸۸۰-۱۸۱۲) به مطالعه شیمی پرداخت. بعد از موفقیت قابل ملاحظه، به علت ورشکستگی کارخانه اسلحه سازی، خانواده نوبل به آمریکا مهاجرت کردند. آلفرد نوبل بیشتر وقت خود را بر روی مواد منفجره، به ویژه ایمن سازی نیترو گلیسرین، گذاشت. آزمایش های متعدد نوبل بر روی نیترو گلیسرین چندین بار به انفجار منجر شد و حتی در انفجار سال ۱۸۶۴، برادر کوچک نوبل، امیل، و چند نفر دیگر هلاک شدند. اما نهایتاً وی موفق شد با افزودن ماده ای خنثی، مانند دیاتومایت^۵، انفجارهای آن را کنترل کند. نوبل در سال ۱۸۶۶، دینامیت را اختراع کرد و یک سال بعد، آن را به ثبت رساند و از این راه سرمایه هنگفتی به دست آورد.

* معصومه قلندرآبادی، MD

موسس پژوهشگران سلامت جوان، تهران، جنت آباد، نبش بهارستان شانزدهم، درمانگاه راز سلامت،
تلفن: ۴۴۸۲۰۷۲۵ /
E.mail: ghalandarabadi@gmail.com

تاریخ دریافت: ۸۹/۲/۱۶ تاریخ پذیرش: ۸۹/۳/۱۶

معصومه قلندرآبادی، حمیدرضا قدیمی

تعیین می‌کند. برنده جایزه صلح را کمیته مخصوص صلح مجلس نروژ تعیین می‌کند. علاوه بر این، پنج کمیته هم وجود دارد که هر یک برای تعیین برنده یکی از جوایز پنج‌گانه فوق تلاش می‌کند. هر کدام از این کمیته‌های پنج‌گانه سه تا پنج عضو دارند که توسط هیأت مدیره تعیین می‌شوند.

کسی نمی‌تواند خود را نامزد دریافت برنده جایزه نوبل کند؛ اما شخصیت‌های زیر می‌توانند معرف نامزدهای جوایز نوبل باشند:

الف: برندگان جایزه نوبل در رشته خود

ب: اعضاء هیأت اعطای جوایز و اعضاء کمیته‌های نوبل (در رشته اختصاصی خود)

ج: استادان دانشگاه و کسانی که توسط اعطاءکنندگان جوایز انتخاب می‌شوند

د: اعضاء پاره‌ای از سازمان‌های پارلمانی یا حقوقی بین‌المللی (برای جایزه صلح)
و: اعضاء پارلمان‌ها و کابینه‌ها (برای جایزه صلح).

جشن اهداء جوایز

نام برندگان جایزه نوبل در رشته‌های مختلف معمولاً در ماه اکتبر اعلام می‌شود. این جوایز در مراسمی رسمی که در دهم دسامبر، روز درگذشت آلفرد نوبل، برگزار می‌شود، به برندگان آن اعطاء می‌شود. از سال ۲۰۰۵، مراسم اهداء جوایز، به‌جز جایزه صلح، در سالن کنسرت استکهلم برگزار می‌شود. هر جایزه حداکثر به سه نفر اهداء می‌شود.

هر جایزه شامل یک مدال طلا، یک دیپلم افتخار و مبلغی پول نقد است. در حال حاضر، مبلغ اهدائی حدود ده میلیون کرون سوئد (اندکی بیش از یک میلیون یورو یا ۱/۳ میلیون دلار ایالات متحده) است. چنانچه بیش از یک نفر برنده جایزه در یک رشته باشند، این جایزه بین برندگان، به‌ترتیب خاص و بر حسب نظر انتخاب‌کنندگان، توزیع می‌شود. به‌جز جایزه صلح، جوایز از سال ۱۹۰۲ به‌وسیله پادشاه سوئد به برندگان آن در ساختمان خانه کنسرت^{۱۱} که در مرکز استکهلم و به‌نام ساختمان آبی نگ معروف است، به برندگان اعطاء می‌شود. مدال نوبل که یک روی آن تصویری از نوبل و در روی دیگر آن علاوه بر سالروز تولد و مرگ نوبل، تصویر اختصاصی مربوط به موضوع جایزه که توسط مجسمه و کلیشه‌ساز معروف سوئدی (اریک لیندبرگ^{۱۲}) و مدال جایزه صلح به‌وسیله مجسمه‌ساز نروژی (گوستاو ویگلند^{۱۳}) طراحی شده است.

جایزه صلح که بر یک روی آن سه پیکر برهنه انسانی با دست‌های حلقه‌شده دایره‌ای تشکیل داده‌اند، طی مراسم دیگری، هم‌زمان با اهداء دیگر جوایز، در دانشگاه شهر اسلو به فرد برگزیده اعطاء می‌شود. پس از برگزاری مراسم

« کلیه دارایی‌های نقد شدنی اینجانب باید صرف امور زیر شود:

این سرمایه باید توسط مجریان وصیت‌نامه اینجانب، در جای امن و مطمئن سرمایه‌گذاری شود و از سود آن هر ساله به افرادی که در سال‌های آینده برای بشریت بهترین بهره‌ها را به ارمغان می‌آورند، جوایزی اعطاء شود. سود حاصل از سرمایه مذکور باید به پنج قسمت مساوی تقسیم و سه قسمت به‌عنوان جایزه به کسانی که مهم‌ترین اکتشافات یا اختراعات را در زمینه فیزیک، شیمی و فیزیولوژی یا پزشکی انجام داده‌اند، اهدا شود. سهم چهارم باید به کسی که در عرصه ادبیات اثر ارزنده‌ای را با گرایشی آرمان‌گرایانه خلق کرده باشد و سهم پنجم به شخصی که مهم‌ترین و بیشترین تلاش را در جهت ایجاد برادری و صمیمیت بین ملت‌ها، کاهش و انحلال سلاح‌های جنگی و تأمین صلح به‌کار برده است، اعطاء شود.

جوایز فیزیک و شیمی باید توسط فرهنگستان علوم سوئد، جوایز فیزیولوژی و پزشکی توسط مؤسسه کارولینسکا^{۱۱} در استکهلم، جوایز ادبیات توسط فرهنگستان استکهلم و جوایز قهرمانان صلح توسط کمیته‌ای که مجلس نروژ (استورتینگ) انتخاب می‌کند، اهداء شوند. خواسته آشکار من این است که در اهداء این جوایز ملیت شخص مورد توجه قرار نگیرد تا صرف نظر از آنکه او اهل اسکاندیناوی است یا نه، شایسته‌ترین فرد این جایزه را دریافت کند».

نوبل، بر اثر سکت قلبی، در دهم دسامبر ۱۸۹۶ درگذشت و مبلغ ۳۱ میلیون کرون سوئد (حدوداً معادل ۴/۲ میلیون دلار آمریکا) به جوایز مذکور تعلق یافت.

آلفرد برنارد نوبل هرگز ازدواج نکرد. مقبره وی در نورا بگرونینگزپلاتسن^{۱۲} در استکهلم قرار دارد. گرچه وصیت‌نامه نوبل پایه و سنگ بنای جایزه نوبل بود، در عمل اولین جوایز نوبل در دهم نوامبر سال ۱۹۰۱ به برندگان آن و جایزه مربوط به پزشکی به امیل آدولف فن برینگ^{۱۳}، به مناسبت استفاده از سرم در درمان دیفتری، اعطاء شد. مواردی را که نوبل در وصیت‌نامه خود تعیین کرده بود، شامل فیزیک، شیمی، فیزیولوژی یا پزشکی، ادبیات و یک جایزه برای کسی که در راه صلح و آرامش بشریت گام بر می‌دارد، هستند. ششمین جایزه، یعنی نوبل اقتصاد، در سال ۱۹۶۸ میلادی، توسط بانک مرکزی سوئد، برای کسی که در بهبود اقتصاد جهانی خدمت مؤثر انجام داده باشد، تعیین شد.

هیأت‌های مخصوص و کمیته‌های تخصصی

چهار هیأت مخصوص برای تعیین افراد واجد شرایط دریافت جایزه نوبل، فعالیت می‌کنند: آکادمی سلطنتی علوم سوئد وظیفه تعیین برنده یا برندگان جوایز رشته‌های فیزیک، شیمی و اقتصاد را بر عهده دارد. برنده ادبیات را آکادمی ادبیات سوئد و برنده جایزه فیزیولوژی پزشکی را انستیتو کارولینسکا

11. Karolinska Institutet
12. Norra Begravningsplatsen
13. Emil Adolf von Behring
14. Stockholm Concert Hall
15. Erik Lindberg
16. Gustav Vigeland

میهمانان در ساعت ۷ بعد از ظهر برای صرف شام به شهرداری استکهلم که به ساختمان نوبل شهرت دارد، می‌روند. تالاری که شام نوبل در آن صرف می‌شود، تالار آبی نامیده می‌شود که در سال ۱۹۲۳ افتتاح شده و ویژه همین مراسم است.

مراسم شام نوبل بیش از مراسم اهداء جوایز مورد بحث رسانه‌های عمومی است و کوچک‌ترین نکات آن، مانند لباس ملکه و اطرافیان، مورد بحث هستند. چون آلفرد نوبل شش سال پایان عمر خود را در شهر سانرمو^{۱۷} در ایتالیا گذراند، شهرداری سانرمو به احترام او هر سال گل‌های مورد نیاز جشن را اهداء می‌کند. در این مراسم، حدود ۱۳۰۰ نفر به‌عنوان میهمان شرکت می‌کنند. برای تهیه شام ۲۰ نفر آشپز و ۲۰۰ پیش‌خدمت فعالیت دارند.

روند پیشنهاد نامزدها و انتخاب برنده

این روند بسیار طولانی، دقیق و موشکافانه است و به همین دلیل، در طول سالیان به مهم‌ترین و پرجاذبه‌ترین جایزه در جهان تبدیل شده است. فرم‌هایی به‌عنوان دعوت‌نامه شخصی و اختصاصی به ۳۰۰۰ نفر فرد منتخب فرستاده می‌شود تا از آنها برای اعلام نامزدی دعوت شود. افراد زیر ممکن است برای جایزه صلح نامزد شوند:

اعضاء مجامع علمی و دولت

استادان علوم اجتماعی، تاریخ، فلسفه، حقوق و الهیات

رؤسای مؤسسات تحقیقاتی صلح و سیاست خارجی

برندگان جایزه نوبل

اعضاء هیأت مدیره سازمان‌هایی که جایزه صلح نوبل را دریافت کرده‌اند

اعضاء فعال یا اعضای سابق کمیته صلح نوبل نروژ

مشاورانی که سابقاً توسط کمیته نوبل نروژ منصوب شده باشند.

مهلت دقیق اعلام نامزدی ۳۱ ژانویه است. هیچ‌کس نمی‌تواند شخصاً اعلام نامزدی کند. اسامی نامزدها محرمانه است و به‌مدت پنجاه سال مهروموم می‌شود. پس از اتمام مهلت نامزدی، اسامی نامزدها تا ۲۰۰ نفر جمع‌آوری می‌شود. این فهرست اسامی، بر حسب مورد، برای انتخاب‌کنندگان فرستاده می‌شود تا تعداد آنها به پانزده نفر برسد. پس از آن، گزارشی با الهام از نظریات انتخاب‌کنندگان تهیه و به آکادمی یا به دیگر نهادهای مربوط فرستاده می‌شود. به‌عنوان مثال، روند کار در مجمع جایزه پزشکی، که پنجاه عضو دارد، به این شکل است که اعضای مجمع گرد هم می‌آیند و برای انتخاب برنده جایزه رأی‌گیری می‌کنند. تعداد برندگان، بر حسب موضوع و تعداد نامزدها، کمی با هم تفاوت دارد. گاهی برای یک رشته، مانند پزشکی، بیش از یک برنده و تا سه نفر ممکن است انتخاب شوند، اما در ادبیات به‌ندرت به بیش از یک نفر جایزه اهداء می‌شود.

عدم گزینش افراد در گذشته

روال بر این است که نامزدها باید زنده باشند و چنانچه مرگ آنها پس از انتخاب اتفاق افتد، جایزه را به وراث اهداء می‌کنند. تاکنون دو مورد، شامل جایزه صلح به داگ هامرشولد^{۱۸} (۱۹۶۱)، دبیر کل سازمان ملل متحد، و جایزه ادبیات به اریک اکسل کارفلت^{۱۹} (۱۹۳۱)، در همان سال بعد از مرگ آنها اهداء شد. ویلیام ویکری^{۲۰} (۱۹۹۶) برنده جایزه اقتصاد پیش از آنکه جایزه را دریافت کند، درگذشت.

انتقاد به اهداء جوایز

عده‌ای انتقاد کرده‌اند که گاهی توافقات سیاسی و خصوصی در روند انتخاب برنده جایزه بیش از شایستگی و لیاقت برنده مؤثر است. به‌عنوان نمونه، در سال ۱۹۷۳، هنری کیسینجر^{۲۱} و لی دوک تو^{۲۲} برای بازگرداندن صلح به ویتنام به‌طور مشترک برنده جایزه نوبل شدند. اهداء جایزه در حالی انجام شد که هنوز شعله جنگ در ویتنام شعله‌ور بود. لی دوک تو از قبول این جایزه خودداری کرد.

به رسمیت نشناختن موفقیت‌های مشابه از دیگر انتقادات به جایزه نوبل است. در فاصله سال‌های ۱۹۳۷ تا ۱۹۴۸، ماهاتما گاندی^{۲۳} پنج بار نامزد دریافت نوبل شد، اما هیچ‌گاه جایزه‌ای دریافت نکرد. تحقیقات نشان داد که قرار بود در سال ۱۹۴۸ جایزه صلح نوبل را به وی اهدا کنند، ولی او در همان سال ترور شد و در نتیجه، جایزه آن سال به کسی اهدا نشد.

یکی دیگر از موارد اعتراض مخالفان، عدم پرداخت مبلغ جایزه به بیش از سه نفر است، در صورتی که در برخی موارد، تعداد گروه اصلی کشف یا اختراع بیش از سه نفر است و در نتیجه، تعدادی از همکاران گروه از دریافت جایزه محروم خواهند ماند. به‌عنوان مثال، در سال ۲۰۰۲ جایزه شیمی به کویچی تاناکا و جان فن اهداء شد و تلاش‌های فرانس هیلن کامپ و مایکل روس نادیده گرفته شد. همچنین آیین‌نامه عدم اهداء جایزه به اشخاص متوفی، اغلب حق کسانی را که پیش از دریافت جایزه در پیشبرد طرح همکاری ارزنده داشته‌اند و در هنگام تعیین برنده به‌علت اینکه زنده نیستند، حذف شده‌اند، نادیده می‌گیرد. به‌عنوان نمونه، در سال ۱۹۵۳ روزالیندو فرانکلین^{۲۴} در کشف ساختار DNA به پیشرفت‌های مهمی رسید. وی در سال ۱۹۵۸ و در پی ابتلاء به سرطان تخمدان درگذشت. جایزه ۱۹۶۲ برای کشف ساختار DNA به جیمز واتسون^{۲۵} و فرانسیس

17. Sanremo

18. Dag Hjalmar Agne Carl Hammarskjöld

19. Erik Axel Karlfeldt 20. William Vickrey

21. Henry Alfred Kissinger 22. Le Duc Tho

23. Mohandas Karamchachand Gandhi

24. Rosalind Franklin

25. James dewey Watson

جایزه اسکار برای بهترین بازی روی صحنه تئاتر را به خود اختصاص داد. شخصیت دوم آل گور^{۴۱} از آمریکا برنده جایزه صلح نوبل در سال ۲۰۰۷ به خاطر تلاش برای پایان دادن به جنگ عراق و در فوریه ۲۰۰۸ اسکار بهترین فیلم مستند برای کارگردانی فیلم یک حقیقت آزاردهنده را به دست آورد. از شروع اعطاء اولین جایزه نوبل پزشکی در سال ۱۹۰۱ به امیل آدولف فون برنیگ به مناسبت کاربرد سرم در درمان دیفتیری تا پایان سال ۲۰۰۹ میلادی یکصد و نه سال می‌گذرد. به علت جنگ جهانی اول به مدت چهار سال و جنگ جهانی دوم به مدت سه سال و همچنین در سال‌های ۱۹۲۱ و ۱۹۲۵ امکان اعطاء جایزه نوبل فراهم نیامد. لذا با اینکه در نه سال جایزه‌ای به کسی اهدا نشد، چون در سال‌های ۱۹۲۲، ۱۹۲۹ و ۱۹۴۳ دو جایزه مجزا به برندگان اعطاء شده است، جمع جوایز نوبل رشته پزشکی در این مدت به ۱۰۳ جایزه رسید که ۴۶ جایزه به دانشمندانی که تحقیقات آنها بر روی فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی و پزشکی و ۲۱ مورد آن، به‌ویژه در سال‌های اخیر، بیشتر مربوط به کشف رموز ژنتیک، ۱۶ مورد برای کشف یا تهیه دارو، یازده مورد برای کشف عوامل بیماری‌زا، شش مورد جهت مطالعه بر روی آنزیم‌ها و هورمون‌ها و سه مورد هم به جراحانی که روش یا وسیله ارزنده‌ای برای اعمال جراحی اختراع کرده بودند، اعطاء شد.

Further Reading

“The Nobel Prizes”. Nobelprize.org. 3 Jul 2010. available. from: http://Nobelprize.org/nobel_Prizes/

کریک^{۲۶} و موریس ویلکینز^{۲۷}، یکی از همکاران فرانکلین، تعلق گرفت، ولی به تلاش‌های فرانکلین توجهی نشد. در سال ۲۰۰۵ نیز اهداء جایزه نوبل فیزیک به جورج سو دارشان و نادیده گرفتن زحمات روی گلابیر مورد ایراد شدید قرار گرفت. همچنین موارد دیگری از این قبیل مورد انتقاد است. در این مدت صد و نه ساله، ۴۹۶ جایزه نوبل به دانشمندان پژوهشگر در رشته‌های مورد نظر اعطاء شده است: ۱۰۳ جایزه در فیزیک به ۱۸۷ نفر، ۱۰۱ جایزه در شیمی به ۱۵۷ نفر، ۱۰۰ جایزه فیزیولوژی و پزشکی به ۱۹۵ نفر، ۱۰۲ جایزه ادبیات به ۱۰۶ نفر و ۹۰ جایزه صلح به ۱۲۰ نفر. جایزه صلح سال ۲۰۰۳ به خانم شیرین عبادی، وکیل دادگستری ایران، به مناسبت فعالیت ارزنده ایشان در شناخت و تأمین حقوق کودکان و بانوان ایرانی اعطاء شد. از یکصد جایزه نوبل فیزیولوژی و پزشکی ۳۷ جایزه به یک نفر برنده، ۳۱ جایزه به دو نفر و ۳۲ جایزه به گروه سه نفری اعطاء شده است. در سال‌های ۱۹۲۲، ۱۹۲۹ و ۱۹۴۳ برای هر سال دو جایزه مجزا منظور شد. در سال ۱۹۲۲ جایزه اول به آرچیبالد ویویان هیل^{۲۸} از انگلیس و جایزه دوم به اوتو فریتز مایرهورف^{۲۹} از آلمان برای مطالعه روی واکنش‌های شیمیایی در متابولیسم عضلانی داده شد. در سال ۱۹۲۹ جایزه اول به کریستین اریکسن^{۳۰} و جایزه دوم به فردریک گولند هوپکینز^{۳۱} برای مطالعه روی ویتامین‌ها تعلق گرفت. در سال ۱۹۴۳ نیز جایزه اول به هنریک کارل پیتردام^{۳۲} از دانمارک برای کشف ویتامین K و جایزه دوم به ادوارد آدلبرت دوایزی^{۳۳} برای کشف فرمول ویتامین K اعطاء شد.

در دهه‌های اول سده بیستم، بیشتر جوایز نوبل را پژوهشگران کاشف رموز فیزیولوژی و دارو می‌بردند. در دهه‌های آخر قرن بیستم و دهه‌های سده ۲۱، جایزه بیشتر به محققان رموز ژنتیک تعلق گرفته است. تاکنون چهار نفر دو بار برنده جایزه شده‌اند که اولین آنها خانم ماری کوری^{۳۴} (برنده جایزه فیزیک سال ۱۹۰۳ به مناسبت کشف خاصیت رادیو اکتیویته و برنده جایزه شیمی در سال ۱۹۱۱ به مناسبت کشف انزوای رادیوم خالص) و دومین شخص لینوس پالینگ^{۳۵} (برنده جایزه شیمی سال ۱۹۵۴ طرح نظریه اوربیتال به هم ریخته و جایزه صلح ۱۹۶۲ به مناسبت عمل‌گرایی بیان منح آزمایش‌های هسته‌ای) هستند. سومین نفر جان باردین^{۳۶} (برنده جایزه فیزیک ۱۹۵۶ به مناسبت اختراع ترانزیستور و برنده جایزه فیزیک ۱۹۷۲) است. چهارمین نفر برنده دو جایزه نوبل آقای فردریک سانگر^{۳۷} (برنده جایزه ۱۹۵۸ شیمی به مناسبت تعیین ساختار مولکولی انسولین و برنده جایزه شیمی ۱۹۸۰ به مناسبت تعیین توالی ویروس نوکلئوتید) است.

دو فرزند یک خانواده آقای جان تین برگن^{۳۸} برنده جایزه اقتصاد ۱۹۶۹ و برادر کوچکترش نیکو تین برگن^{۳۹} برنده جایزه پزشکی سال ۱۹۷۳ شدند. تاکنون دو نفر هر دو جایزه اسکار و نوبل را ربوده‌اند. اولین شخصیت جورج برنارد شاو^{۴۰} از ایرلند در سال ۱۹۵۲ جایزه ادبیات و در سال ۱۹۳۸ برنده

26. Francis Harry Compton Crick

27. Maurice Hugh Frederick Wilkins

28. Archibald Vivian Hill

30. Christian Erykman

32. Henric Carl Peter Dam

34. Marie Skłodowska Curie

36. John Bardin

38. John Tin Bergen

40. George Bernard Shaw

29. Otto Fritz Meyerhof

31. Fredrick Gowland Hopkins

33. Edward Adelbert Doisy

35. Linus Pawling

37. Feredrick Sanger

39. Nikoo

41. Albert Arnold Gore